

Центральноукраїнський державний педагогічний
університет імені Володимира Винниченка

Форостовська Тетяна

Рутецька Тетяна

ВИКОРИСТАННЯ НАРАТИВНИХ ТЕКСТІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ПРИРОДНИЧІ НАУКИ»

Однією з основних цілей природничо-наукової підготовки учнів є формування наукового світогляду, що базується на основних концепціях сучасних природничих наук: концепції єдності людини і природи, концепції єднання гуманітарної і природничої культур, концепції атомізма і безперервності матерії, концепції будови Всесвіту, еволюції виникнення і розвитку живої і неживої матерії тощо. Загальноосвітня природнича підготовка суттєво впливає на формування особистості і професійні якості майбутнього спеціаліста в різних галузях народного господарства, рівня його мобільності, конкурентоздатності і затребуваності на ринку праці. Особливої уваги потребує організація природничої підготовки учнів, котрі не планують пов'язувати своє майбутнє з вивченням природничих дисциплін і вибрали гуманітарний профіль навчання в старшій школі.

Перед учителями та методистами стоїть нагальна потреба в пошуці нових підходів, методів, форм і засобів навчання дисципліни для вивчення дисципліни «Природничі науки» в класах гуманітарного профілю.

На нашу думку, однією із дієвих форм навчання природничим дисциплінам є використання навчального нарративу. Навчальний нарратив – це форма передавання наукових знань у формі завершеної розповіді, яка має такі характеристики: послідовність і завершеність дії; хронологічний або підпорядкований єдиній логіці порядок розташування події; власна оцінка оповідачем значущості подій.

Аналіз можливості використання нарративного підходу під час вивчення дисциплін природничого циклу зробив Булюбаш Б.В. На думку автора, нарративний підхід в освіті повинен виражатися як в стилі викладання, в стилі підручника, так і в жанрі письмових робіт школярів[1].

Навчальний нарратив може набувати різних форм і представлятися як учителем так і учнями. Створення навчальних нарративів учнями є особливо цінним, оскільки шукаючи і відбираючи наукову інформацію, вони вчать її критично оцінювати, висловлювати своє ставлення до даного питання, інтерпретувати тощо. Учніський нарратив може бути представлений у вигляді доповіді, мультимедійної презентації, наукового проекту, різноманітних «актуальних репортажів для телепередач», есе, «фоторепортажів», написання «сценаріїв для відеофільмів», «статей для публіцистичних журналів» тощо. При цьому важливо враховувати вузьку спеціалізацію в межах гуманітарного профілю. Наприклад, учні, які обрали історичний та правовий профілі навчання із задоволенням готують матеріал, пов'язаний із історію відкриття і використання людиною тих чи інших речовин, повідомлення на тему «Нафтові війни» тощо. Учням, котрі обрали філологічний напрям навчання можна запропонувати підготувати твір «Мій робочий день», уявивши, що всі предмети, виготовлені з нафтопродуктів, в тому числі й паливо, зникли.

Підсумовуючи все сказане вище, можемо зробити висновок про те, що навчальний нарратив є корисною і важливою формою передачі хімічних знань, особливо в класах гуманітарного профілю, оскільки «скорочує шлях від носія знань до суб'єкта навчання, робить знання доступними й переконливими» [2].

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Булюбаш Б.В. Нарратив между наукой и образованием / Б. Булюбаш. – М.: Знание – сила. – 2009. – № 1. – С. 15-21 .
2. Величко Л.П. Нарратив як форма вираження наукових хімічних знань/ Л.П. Величко// Біологія і хімія в школі. - 2009. -№ 6.-С.6-8.